

Frihed (Modsigelser); ja, at vi miste vor Frihed, at vi tilintetgjøre, hvad jeg kalder den folkelige Selvstyrelse. Jeg tvivler nu ikke om, at det under de Herrer at høre dette, efter som de netop tro, at det af dem foreslaaede Middel vil fremme den folkelige Selvstyrelse. Sagen er imidlertid den, at vi vistnok have en forskjellig Opfattelse af dette Begreb. Jeg forstaaer ved folkelig Selvstyrelse ukraenket personlig Frihed og Hovedsagen af enhver enkelt Stands ukraenkede Ret, Individernes og Korporationernes relative Uafhængighed og Garanti mod Underkuelse eller kort sagt, det Modsatte af al mulig Absolutisme. Men Absolutismen er jo, som de Herrer ville indrømme, af meget forskjellig Slags. Vi have haft en Herremands Absolutisme, nemlig i Adelsældens Tid. Den Gang var det ikke en enkelt Mand, der udøvede den, men vi havde heri Landet alligevel en saa fuldstændig Absolutisme, en saa fuldstændig tyrannisk Regjering, en saa fuldstændig Modsetning til, hvad man vil kalde fri og folkelig Selvstyrelse, som tænkes kan. Vi have senere haft kongelig Absolutisme. Den ere vi lykkelig og vel bleve af med i 1848, og vi have navnlig siden 1866 haft en Forfatning, der giver de enkelte Individuer, de enkelte Stænder og Korporationer en saa stor Retsbeskyttelse og Frihed, som de maasse ikke have den i noget andet Land, og det er denne Tilstand, de Herrer ville aflukke, fordi de ved folkelig Selvstyrelse forstaa Retten for dem og deres Meningsfæller, saalænge de ere i Flertal i dette Thing, til absolut at regjere Landet, det vil sige: til at have en afgjørende Stemme, en absolut afgjørende Stemme, som under ingen Omstændigheder kan tilfidesættes, med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvem der skal være Minister, idet de have Lov til at bestemme, hvem der ikke skal være Minister, thi, naar man kan sende det ene Ministerium bort efter det andet, saa skal de det være besynderligt, om man ikke tilfids fik det Ministerium, man netop vil have, og det er jo Parlamentarismen. Alle ville dog være enige om, at har man Ret til at vrage alle de Ministre, Kongen vælger, saa har man faktisk — det er jo ikke værd at indlade sig paa Vindehuggeri — Ret til at bestemme, hvem der skal være Ministre, og har altsaa den ubetingede Overvægt i Landets Styrelse. Det er med et Ord Flertalsabsolutisme, De ville have; men Flertalsabsolutismen. Flertalsregimentet adskiller sig efter min Mening fra den kongelige Absolutisme kun derved, at hint har en lille Smule mindre Følelse af Ansvar end denne. Det, som de Herrer ville indføre, er det første Skridt paa en Vej, der meget hurtigt fører tilbage til Noget, vi ogsaa en Gang have haft i gamle Dage, og som jeg ønsker, at vi aldrig maa faa mere, nemlig et Klassesregimente, thi det er den værste Art af Tyranni. — Jeg vil ikke tale om Mennefferettighederne, — thi det er mig ikke muligt at gjøre det med tilbørligt Alvor; ellers vilde

jeg gjøre opmærksom paa, at er der Noget, som ødelægger Mennefferettighederne, saa er det det, som de Herrer ville have, thi det er den personlige Frihed, som bliver undergravet derved. — Endelig for det Tredie er der en Grund, hvorfor jeg ikke kan bruge det Middel, der foreslaas. For at jeg skal bruge et Middel, fordrer jeg først, at det skal være et tilladeligt Middel, og dernæst, at det er et Middel, som virkelig nytter Noget, men at bruge et Middel, om hvilket jeg kan sige mig selv, at det fører til det modsatte Resultat af det, jeg ønsker, kalder jeg uforstandigt. Jeg tror, at de Herrer ville indse, at de ved de Kampe, som de førte ifjor, og som det ærede Medlem fra Præsts Amts 1ste Valgkreds ret smukt skildrede for nylig, ere komne en Del længere bort fra deres Maal, og de Herrer ville komme til at se det Samme i en endnu højere Grad om nogen Tid; det er jeg fuldstændig overbevist om. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds sagde forleden Dag, at man maatte jo dog være berettiget til at bruge dette Vaaben, og at det var ikke nogen Indvending af Betydning, at man derved udsatte Vaabnet for at gaa i Stykker og udsatte Landet for at tabe Bevillingsmyndigheden, og hvad han sagde, Løb ret logisk, men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at deraf, at det ikke til enhver Tid er klogt at bruge et Vaaben, følger ikke, at man ikke har det. Det ærede Medlem ræsonnerer nemlig som saa: Vi have Bevillingsmyndigheden, men saa snart vi ville bruge den, siger man, at vi udsætte os for at miste den og at vi følgelig ikke maa bruge den; — saasnart vi vil bruge den, have vi den ikke. Jeg siger: De have Vaabnet, men ville De bruge det paa den Maade, De vil, og under de nuværende Forhold saa udsætte De Dem for, at Vaabnet gaar itu, saa at De ikke have det, naar det er nødvendigt at bruge det. De Herrer overse, at i en Konflikt mellem det folkevalgte Kammer og Regjeringen er i Almindelighed Regjeringen den Stærkeste. Der er nemlig een Ting, der desværre men ofte kommer til at gjøre Udslaget i den Slags Kampe mellem Regjering og Representation. Det er, at man har en Magt i Baghaanden, og det er anden Magt end en blot og bar Afstemning. (Berg: Denne Magt er Grundloven.) Eller Revolutionen! Det ærede Medlem veed nok selv — og det vide alle Herrer paa den anden Side — at der kan fortolkes paa overordentlig forskjellig Maade, og det ofte paa meget genial Maade, Det ærede Medlem for Kingsted har saaledes for Exempel fortolket Bestemmelsen om de kongevalgte Medlemmer i Landsthinget saaledes, at det ikke mere er mig nogen absolut Garanti, at der staaer en Bestemmelse i Grundloven. Thi kunde hin Fortolkning komme frem, saa kunne alle mulige andre Fortolkninger ogsaa komme frem, den overgik i mine Dine Alt, hvad nogen juridisk Professor ved Universitetet har præsteret i Originalitet. Lad os derfor tage Tingene nøgtern og ikke se dem